

Samenvatting

Voor jongeren van 18 t/m 20 jaar gelden lagere bijstandsnormen. Wonen ze noodzakelijkerwijs zelfstandig dan lopen ze meestal tegen hogere bestaanskosten aan. Kunnen ouders niet bijdragen dan hebben ze recht op aanvullende bijzondere bijstand.

Een toenemend aantal jongeren dat voorheen een beroep kon doen op Wajong meldt zich voor bijstand en ook voor aanvullende bijzondere bijstand. Deze jongeren verblijven vaak in nieuwe woonvormen, met name in het kader van Beschermd Wonen. Uit de praktijk blijkt dat de kosten waarmee ze dan geconfronteerd worden per woonvorm nogal variëren. Dat vraagt om aanpassing van het uitvoeringskader voor de aanvullende bijzondere bijstand.

Het college stemt daarom in met het Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2019 e.v. De bedoeling is dat het opnieuw helder maakt in welke situatie welke aanvullende bijzondere bijstand wordt verleend.

Beslispunten

1. Akkoord gaan met bijgaand Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2019 e.v. dat per 1 maart 2019 in werking treedt.
2. Ermee instemmen dat het Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2016 e.v. per 1 maart 2019 wordt ingetrokken.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 22-01-2019:

Conform.

1. Aanleiding

Een toenemend aantal jongeren met een arbeidsbeperking, dat voorheen aanspraak kon maken op een uitkering ingevolge de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong), meldt zich voor bijstand en ook voor aanvullende bijzondere bijstand omdat ze met hogere bestaanskosten worden geconfronteerd. Daarnaast valt op dat deze jongeren vaak verblijven in nieuwe woonvormen, met name voor Beschermd Wonen, waarbij de kosten die aan de jongeren worden doorberekend nogal variëren.

Deze ontwikkeling vraagt nu om aanpassing van het uitvoeringskader voor de aanvullende bijzondere bijstand voor levensonderhoud.

Met het geactualiseerde Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2019 e.v. wordt daarin voorzien. De bedoeling is dat het besluit voor jongeren en ook voor de uitvoeringsorganisatie opnieuw helder maakt in welke situatie welke aanvullende bijzondere bijstand wordt verleend.

Bij het afstemmen van de bijstand wordt vooral gekeken naar de daadwerkelijke kosten die jongeren hebben.

2. Context

- Participatiewet, specifiek artikel 12;
- Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Handboek Beschermd Wonen (en Maatschappelijke Opvang) Maastricht-Heuvelland & Westelijke Mijnstreek versie januari 2018.

3. Gewenste situatie

Met het aangepaste uitvoeringsbesluit wordt een nieuw uitvoeringskader aangereikt dat beter inspeelt op een aantal nieuwe ontwikkelingen. Zo biedt het kader een toenemende groep jongeren met een arbeidsbeperking die aanspraak maakt op bijstand en ook op aanvullende bijzondere bijstand een helder beeld van de hoogte van die (aanvullende) bijstand.

Daarnaast sluit het uitvoeringskader ook meer aan op de verschillende woonvormen waar jongeren met een arbeidsbeperking vaak gebruik van maken. De bestaanskosten wisselen nogal eens per woonvorm. Indicatiestelling en arrangement bieden dan houvast voor het bepalen van de hoogte van de bijstand. Er wordt daarbij goed gekeken naar de kosten die voor rekening van de jongere komen. Nieuw in dit besluit is dan ook dat de verschillende situaties nu beter en meer divers in beeld worden gebracht.

Soms laat dit zien, dat een jongere die in een inrichting woont bijzondere bijstand krijgt naar een inrichtingsnorm. In een ander geval kan de algemene bijstand (wettelijke jongeren norm) en de aanvullende bijzondere bijstand de volledige norm voor een 21 jarige bedragen, bijvoorbeeld

wanneer de jongere met een indicatie voor Beschermd Wonen (weliswaar met begeleiding) zelfstandig woont en zelf alle woonlasten draagt. Maakt de jongere gebruik van een woonvorm waarvoor geen huur verschuldigd is dan wordt de jongerennorm aangevuld tot de inrichtingsnorm als bedoeld in artikel 23, eerste lid PW. Gelet op de kosten waarmee de jongere in zo'n situatie geconfronteerd wordt moet die aanvulling toereikend worden geacht.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het nieuw uitvoeringskader leidt vanwege de grotere differentiatie in woonvormen in sommige gevallen tot een iets hogere aanvulling via de bijzondere bijstand, terwijl in andere situaties weer sprake is van een bijstelling naar beneden. Per saldo is de verwachting dat het effect van de nieuwe werkwijze in de zin van meerkosten marginaal zal zijn.

Meer in het algemeen kan worden gesteld dat het toenemend aantal jongeren met een arbeidsbeperking, zeker wanneer de jongere zelfstandig woont, een groter beslag op het budget bijzondere bijstand zal gaan leggen.

Duidelijk is echter dat vooral de grote toestroom van vaak jonge statushouders in de laatste paar jaar ertoe heeft bijgedragen dat de uitgaven bijzondere bijstand voor levensonderhoud fors zijn toegenomen. Ook deze groep heeft immers in de regel te maken met hogere bestaanskosten.

Het is niet goed mogelijk een meerjarige prognose van de uitgaven te maken. De bijzondere bijstand is in die zin ook op het onderdeel aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud een open einde regeling.

Zoals hiervoor al is aangegeven betekent de instroom van jongeren met een arbeidsbeperking dat vaker een beroep op aanvullende bijstand zal worden gedaan. Hoe vaak en in welke mate dat zal

gebeuren valt moeilijk te bepalen omdat er een veelheid aan factoren op van invloed is (bijvoorbeeld de aanwezigheid van geschikte huisvesting waaronder met name beschermd wonen, de thuissituatie van de jongere, de aard van de beperking etc.). Daarnaast is het onzeker hoe de asielinstroom zich in de nabije toekomst zal ontwikkelen.

Inmiddels wordt door een aantal steden waaronder Maastricht gekeken of er via Divosa/VNG richting ministerie van Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid niet een krachtig signaal kan uitgaan waarin gewezen wordt op de oplopende kosten aanvullende bijzondere bijstand voor levensonderhoud.

Uit onderstaand overzicht worden de (financiële) effecten zichtbaar. De stijging zwakt overigens in 2018 door de verminderde asielinstroom (met uitzondering van de gemeente Eijsden-Margraten) weer af. In Maastricht is de verwachting dat over heel 2018 rond de € 930.000,-- zal worden uitgegeven.

In absolute zin blijft Maastricht sowieso een uitschieter. Dat hangt natuurlijk samen met de huisvestingsmogelijkheden voor jonge statushouders en jongeren met een beperking.

Overzicht aanvullende bijstand vanaf jaar 2016						
Gemeente	2016	2016	2017	2017	2018	2018
	aantal uniek	Bedrag	aantal uniek	bedrag	aantal uniek*	bedrag *
Maastricht	132	618.479,61	174	970.389,79	163	701.136,59
Eijsden-Margraten	4	3.387,14	10	31.404,45	14	38.684,45
Gulpen-Wittem	4	4.908,77	6	19.595,17	7	17.984,91
Meerssen	5	28.517,92	7	49.921,34	4	26.975,51
Vaals	3	21.823,35	4	12.306,90	2	15.545,06
Valkenburg aan de Geul	5	15.864,34	5	21.208,22	2	9.287,00
Totaal		692.981,13		1.104.825,87		809.613,52

*Werkelijk bedrag en aantal uniek 2018
t/m periode 2018-08

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Akkoord gaan met bijgaand Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2019 e.v. dat per 1 maart 2019 in werking treedt.
2. Ermee instemmen dat het Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2016 e.v. per 1 maart 2019 wordt ingetrokken.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling zal het uitvoeringsbesluit door Sociale Zaken Maastricht Heuvelland per 1 maart 2019 integraal worden toegepast.

Overgangsregeling

Het nieuwe uitvoeringsbesluit kan ertoe leiden dat in sommige gevallen de uitkeringsnorm die een jongere ontvangt moet worden aangepast. Daarom geldt er een overgangsregeling van 1 maart 2019 tot 1 september 2019. Jongeren die gelet op hun kosten aanspraak kunnen maken op een hoger normbedrag zullen evt. met terugwerkende kracht tot 1 maart 2019 die hogere norm gaan ontvangen. Jongeren waarvan het normbedrag, eveneens gezien hun kosten, naar beneden moet worden bijgesteld zullen het lager normbedrag per 1 september 2019 gaan ontvangen. Deze overgangsregeling maakt deel uit van het nieuwe Uitvoeringsbesluit aanvullende bijzondere bijstand levensonderhoud jongeren 18 t/m 20 jaar Participatiewet Maastricht Heuvelland 2019 e.v.